

Зовнішній курс України: сучасний стан та перспективи

Вікторія Корольова

*кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри державно-правових дисциплін,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», Київ, Україна,
e-mail: ViktoriyaV@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0003-2998-6144*

Олександра Горбаченко

*асистент кафедри державно-правових дисциплін,
аспірантка юридичного факультету,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», Київ, Україна,
e-mail: allexa198@gmail.com,
ORCID: 0000-0002-8805-4024*

За часи незалежності Україні не вдалося виробити глобальні цілі та напрями діяльності на міжнародній арені на перспективу та знайти своє місце під європейським «сонцем». Більшість питань міжнародного значення та його курс почали підніматися приблизно за останні п'ять-сім років, а конкретизація цілей знайшла своє втілення лише у 2021 році, а саме Указом Президента України № 448/2021 Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30.07.2021 року «Про Стратегію зовнішньополітичної діяльності України», яким було затверджено напрями зовнішньополітичної діяльності України. Де не можливо не помітити великий спектр напрямків від вже буденних ЄС, НАТО до Латинської Америки, держав Близького Сходу, Африки та Індо-Тихоокеанського регіону, Центральної Азії, не менш важливим є протидія агресорній РФ та притягнення останньої до міжнародно-правової відповідальності за скоєне.

Основною метою зовнішньої політики України згідно вище згаданої «Стратегії» є утвердження України у світі як сильної та авторитетної європейської держави, здатної забезпечити сприятливі зовнішні умови для сталого розвитку та реалізації свого економічного потенціалу та українського суспільства, що в свою чергу формує пріоритетні напрями зовнішньої політики України, зокрема забезпечення незалежності та державного суверенітету України, відновлення її територіальної цілісності, протидія російській агресії, прагнення до повноправного членства в ЄС та НАТО, просування українського експорту та залучення іноземних інвестицій, захист прав та інтересів українських громадян за кордоном, підтвердження позитивного іміджу України [1, п.1,2].

При цьому не можемо не відмітити, про введення нового терміну використання «м'якої сили» засобами публічної дипломатії, що сприятиме формуванню позитивного іміджу держави для налагодження нових політичних зв'язків, розвитку торговельно-економічного партнерства, поширення достовірної інформації про розвиток та досягнення України, тобто впливає що дипломатія – це «м'яка сила» на шляху домовленостей, чи не вперше на нормативно-правовому рівні було використано дане бачення [1, п.12].

Аналіз зовнішнього середовища показав, що сучасний стан міжнародних

відносин характеризується високою нестабільністю та ослабленням впливу міжнародних організацій, які мають забезпечувати дотримання норм міжнародного права [1, п.16]. Наприклад, анексія Криму, вторгнення на Донецьк та Луганськ стало новим випробуванням в першу чергу для України, далі вже для всього світу, адже протистояння гібридним військовим вторгненням в мирний час стало новизною для міжнародно-правових норм, котрі як доцільно зазначає О. Бігняк підпитуються ситуаціями, що прогресує зародження нових витоків [2, с.10].

Тому логічно впливає із «Стратегії», що досвід, набутий за роки протидії агресії Російської Федерації, у тому числі щодо протистояння гібридним небезпекам, необхідно використовувати для розвитку безпечного та політичного-правового співробітництва з іншими державами [1, п.6].

Положення пунктів 24 та 25 встановлюють, що РФ виступає загрозою не лише для України, але й для Європи, а загострення сучасних збройних конфліктів призводить до зниження передбачуваності міжнародних відносин і до посилення ролі військової сили. Адже наявна теорія безпеки, заснована на дотриманні принципів і норм міжнародного права та діяльності міжнародних режимів контролю, стає менш надійною і спонукає держави зміцнювати свій військовий потенціал. Рівень небезпеки відновлення гонки озброєнь і розширення кола держав, що володіють ядерною зброєю, зростає, а отже, зростає загроза застосування такої зброї [1, п.24, 25].

З цього випливає, що норми міжнародного права не відповідають сьогоднішнім вимогам часу, а його функції котрі мають бути адаптивними до ситуації, потребують негайного оновлення, адже Україна зустрілася із ситуацією, швидкого та не кровопроливного вирішення міжнародне право не містить.

Звертаємо увагу і на положення п. 22, де вказується про переосмислення ролі ЄС та п. 45, де Україна ставить собі за мету – набуття членства в ЄС [1, п. 22, 45]. Це підштовхує до думки, що Україна не повинна обмежувати свій зовнішній напрямок лише вступом до європейської спільноти, а можливо стати ініціатором утворення нового типу відносин чи окремого блоку.

Висновки. Підсумовуючи можемо відзначити щодо перспективної та такою що відповідає вимогам часу «Стратегії», котра констатує усю мінливість та важкість ситуації як на теренах самої України, так і зовні.

Список використаних джерел

1. Про рішення Ради національної безпеки та оборони України від 30 липня 2021 року «Про Стратегію зовнішньополітичної діяльності України» (Указ Президента України) № 448/2021. (2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/2021#Text>. (дата звернення 02.12.2023).

2. Бігняк О. (2020). Теорія міжнародного права. Херсон. Гельветика. 224 с.
References.

1. On the decision of the National Security and Defense Council of Ukraine of July 30, 2021 "On the Strategy of Foreign Policy of Ukraine" (Decree of the President of Ukraine) № 448/2021. (2021). Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/2021#Text>. (Accessed 02.12.2023).

2. Bihniak O. (2020). Teoriia mizhnarodnoho prava. Kherson. Helvetyka. 224 s.